

א"ר זירא. הא דלאכרו רבנן לכל המערבין להוליך עירובין למקום שציתתן גזירה משום יו"ט אחר השבת דאי בעי לאמטויה שבת לערב ליום המחרת לא מני ממטי ליה וזריך להוליכו מערב שבת ואי אמתא בעלמא נשכחיה צימיה משום הוואיל הכי נמי אחי למיסמך עליה ונפיק על עירוב שציתתו (ד) צ"ט אחר השבת והתם אפילו הוואיל ליכא והניח עירובי נטות. סמוך למקום שציתתו חוץ לארבע אמות קאמר ובלאוקימנא (ג) כן בלילן דאי חוץ לארבע אמות אפילו למעלה מי' נמי עירובו עירובי להנותן את עירובו יש לו ארבע אמות: למטה מעשרה עירובו עירובו וד"ג עירובו חוץ לארבע אמותיו מני שקיל ליה ואיחויי פחות פחות מארבע אמות דהא אפילו שבת לא אקרי כי האי גונא אלא משום שבת דרבנן והכא דבין השמשות הווא לא גזור: למעלה מעשרה אינו עירוב. דאי נפיק חוץ לארבע אמותיו קאי צרה"ר ולא מני למשקליה מרה"י דהוא צרה"ר ועירובו צרה"י והכא ליכא למימר כמאן דמלי דהוא חוץ לארבע אמותיו הוא: נפיקו נטות. שציתתו בראש המגדל והוא גבוה הרבה והניח עירובו לתוכו: אם למעלה מעשרה. הניחו עירובו עירובו וע"פ שאינו יכול ליטלו משם ולהביאו למקום שציתתו דהא ממטי ליה מרה"י לרה"י דרך אויר רה"ר וקיימא לן בןשמיט דאפילו למעלה מי' חייב הרי יכול לירד ולאכולו במקום שהוא מונח שם כיוון דלמעלה מעשרה הוא הוי כמקום שציתתו ממש דכל למעלה מעשרה עד לרביע חדר רשותא היא: למטה מי'. כגון שיש עליות למגדל זו למעלה מזו והניחו בעליה שלמטה מי' דהוא כרמלית: אין עירובו עירובו. דהא לא מני למשקליה מההוא כרמלית ואיחויי לראש המגדל ששבת שם משום אויר רה"ר דממטי ליה דרך אויר רה"ר לרשות היחיד ואי נחית וכלל ליה התם נפיק ליה ממקום שציתתו ואנן סעודה הראויה מצעוד יוס במקומו בעינן: ואמאי. למטה מי' אינו עירוב נימא הוואיל ויכול לנטות המגדל ולהשליכו למטה ונמנא מקום שציתתו מוטל לארץ ברשות הרבים וישליל ליה מכרמלית ואיכיל ליה במקום שציתתו דהא לא גזרו על השבת דהא על כרחך רבי היא מדתני רישא הניח עירובו בצותל למטה מעשרה עירובו עירובו ואף על גב דהוא צרה"ר ועירובו כרמלית: במגדל המסומר. תקוע במסמרות בצותל ואינו יכול לנטות: במגדל ארוך. הרבה יותר מד' אמות: דמי ממטי ליה. למגדל עד דהוי ראשו למטה מי' נפיק ליה ראשו חוץ לד' אמות ממקום שהיה המגדל יושב בתחילה וכי שקיל ליה ואמטי ליה עד ראש המגדל ואיכיל ליה אישתכח דלח קאי בד' אמות שנחכוון לשבות בהן: ואי איכא כוואה ומינחא בו. כוואה חלון מינחא חבל. א"ש ארובה בראש המגדל ויש חבל זידו וקשור בעירובו ואפילו כשהוא כרמלית למטה מי' יציאנו אללו דרך חוכו של מגדל דהא מכרמלית לרשות היחיד הוא: אם ליה שמעמי ועיקר נחכוון לשבות בראש המגדל או בראש השוכך. אינהו עירובו בצותל קאי וקתני דהשתא הוי איפכא דאי למעלה מי' הניחו בצותל עירובו עירובו שהמגדל אלל הכותל ויכול להביאו אללו ואין הפסק ציניה למטה מי' כגון צטפה תשיעי ורבים מכתפין עליו והוי רה"ר אין עירובו עירובו דלא מני מייתי ליה מרה"ר לרה"י ואמאי לימא הוואיל ויכול לנטות המגדל של מקום שציתה ולהביאו לתוך רה"ר דניהוי ראש המגדל כרמלית דרחב ד' ואינו גבוה י' נפק ליה מחוץ לד' אמות מרחיק ראש המגדל מן העירוב ארבע אמות ולא מני למשקליה ולאיחויי לראש המגדל ונמנא מעבירי ד' אמות צרה"ר אי נמי נמנא שציתתו מתרחקת א' ארבע אמותיו הראשונות ואין זה מקומו. מתנא חבל כוואה חלון. אם יש חלון במגדל כנגד מקום שהעירוב שם ויש חבל קטן זידו וקשור חבל בעירוב מצעוד יוס אפילו כשהוא צרה"ר למטה מי' וראש השני יאה במגדל יציאנו אללו כיוון דלגודו זידו אינו אלא משום שבת כי מייתי ליה מרה"ר לרה"י כדתינן בר"ש המנחא תפילין י' היה קורא בראש הגג ונתגלגל הספר מידו אפילו בחיך עצמו וגללו אללו שאין לך דבר שהוא משום שבת עומד בפני כתבי הקודש אלמלא היכא דלגודו זידו שבת בעלמא הוא ואתי אינבר דרבי דאמר לא גזרו על השבות בין השמשות:

(א) ב"ש: א"ש: צ"ט: ג: (ב) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד: (ג) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד: (ד) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד: (ה) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד: (ו) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד: (ז) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד: (ח) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד: (ט) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד: (י) ב"ש: א"ש: צ"ט: ד:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דאי ממטי ליה פורתא נפיק ליה חוץ: (ב) רש"י ד"ה לא שמעמי נ"ל לא שמעמי וכו': (ג) בא"ח מתרחקת מד' אמותיו: (ד) רשב"א ד"ה או כהנהו וכו' או כחורי רה"י דהוי כרה"י וצ"ע: (ה) ד"ה הכי נמי וכו' והואיל ואי שקיל ליה:

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

לד.

אמאי נימא כיון דאי בעי אמטווי מצי ממטי ליה אע"ג דלא אמטויה כמאן דאמטויה דמי א"ר זירא גזירה משום י"ט שחל להיות אחר שבת איתיביה נתכוון לשבות ברה"ר והניח עירובו בכותל למטה מעשרה טפחים עירובו עירוב למעלה מי' טפחים אין עירובו עירוב נתכוון לשבות בראש השוכך או בראש המגדל למעלה מי' טפחים אין עירובו עירוב נמו נימא הוואיל ויכול לנטות ולהביאו לתוך עשרה א"ר ירמיה הכא במגדל מוסמר עסקינן רבא אמר אפילו תימא במגדל שאינו מוסמר והכא במגדל ארוך עסקינן דאי ממטי ליה פורתא א"ז חוץ לארבע אמות היכי דמי אי דאיכא כוואה ומתנא לייחיה כוואה ומתנא דלית ליה כוואה ומתנא: נתנו בבור אפילו עמוק מאה אמה וכו': האי בור דקאי היכא אילימא דקאי ברשות היחיד פשיטא

ואמאי נימא כיון דאי בעי אמטווי מצי ממטי ליה בו. פ"ה הא דנקט לאומוציה ממתניתין דיו"ט ושבת משום דלא תנא צמשה אחריתי הולכת עירוב צדיקא כדכחא ולר"י נראה דדוקא מ"ט פריך אלל מהא דצדע"ר ה הולכת עירוב להבא לערב צדע"ר שבת לא מני למיפרך דהא בין השמשות שהוא שעת קניית עירוב לא מני לאמטווי התם משום איסור הולאה ואין לישב דברי רש"י דולאי מהולכת עירוב של כל השנה [לא] היה יכול להקשות למה היה צריך להוליכו עד מקום השציתה לא היה צריך רק להוליאו מציתה ולא היינו צדשות הרבים במקום קרוב כשיעור שני תילתי מיל או שלשה רביעי מיל או חצי מיל שהם שיעורי בין השמשות למר כדלית ליה ולמר כדלית ליה דאי בעי ממטי ליה פחות פחות מד' עד מקום השציתה דהא רבנן דר' לא מני לאמטווי פחות פחות מד' אמות הלכך צריך להוליכו עד מקום השציתה ולרבי נמי איכא למימר דהא דלר"ך להוליכו עד מקום השציתה היינו כשציתתו צרה"י הוא ויש צדו בין צדו למקום שציתתו. ועוד נראה לר"י

ועוד נראה לר"י דאף כשציתתו צרה"ר צריך להוליכו גם לרבי עד מקום שציתתו דמדה רבי שיש להחמיר בשבות שפחות מארבע אמותיו כמו שמודה בקנה גזור שמת יקטום משום דבקל יכא לידי איסור שבת דאורייתא וה"ה דצה"ר שבות נמי יש להחמיר וכי משני גזירה משום יו"ט אחר שבת כ"ו הוה מני לשני גזירין אטו כל שבת דעלמא דצמנה דוכתינן א' אחר גזירה יו"ט אטו שבת אלא דעדיפא למגור יו"ט אטו א"ר א"ג דבעלמא גזירין עירוב דמקלינן טפי לא הוה גזירין יו"ט אטו שבת: **גזיריה אמאי יו"ט שחל להיות אחר השבת.** והא דאמר לעיל א' גבי אלן כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות ולא גזרין משום יו"ט שחל להיות אחר השבת או לפני השבת דאו מצד אחד או משום דהתם היא גופא לא הווא אלל משום שבות ואינו איסור ליטלו אלל מדרבנן אלל הכא דצ"ט שחל להיות אחר השבת אי אפשר להוליכו משום איסור הולאה דאורייתא גזרי' שאר יו"ט אטו הא: **אין בראש המגדל למטה מעשרה אין עירובו עירוב.** פי' בןקנט' צלשון ראשון דלא מני למשקלי' מכרמלית ולאיחויי לראש המגדל ששבות שם דממטי ליה דרך אויר רה"ר לרה"י וקשה דלמאי אינו עירוב הא ליכא איסורא דאורייתא וכרבי אמאי מפריך דבר כי אי איכא כוואה ומתנא ה"ג אש"ג דבאגודו זידו איכא נמי איסורא דרבנן לכך נראה דלא הוי כרמלית אלא רה"ר כגון שהוא צטפה תשיעי ורבים מכתפין עליו או כחורי א' רה"ר דהוי כרה"ר וצ"ע דמי נמי הוי רה"ר אם ככה"ג הו מושיט הוואיל ואינו מושיט דרך קרקע רה"ר ואי לא הוי מושיט צ"ל דמייירי שאי אפשר להושיט מראש המגדל וליטול אלל דרך כוואה כנגד העירוב צריך להביאו לתוך המגדל ומשם יציאנו למקום שציתתו: **ה"ב** גמי נימא הווא"ר יבו"ד א"שמותו. נראה לר"י דקסבר הש"ס דמי נמי יטה ראש המגדל הוי שציתתו בראש המגדל כ"ז שאין ראש התחתון וז ממקומו דאם צמטה ראש המגדל שציתתו לעולם במקום שהיה ראשו בתחילה כשהיה זקוף דהיינו כנגד הראש התחתון א"כ מאי משני הכא במגדל ארוך עסקינן דאי ממטי ליה קא נפיק חוץ לד' אמות מה לנו במה שא"ל ראש העליון חוץ לד' אמות כיון שאין שציתתו שם אללא ודאי שציתתו לעולם א' בראש המגדל ולהכי במגדל ארוך אי אפשר לנטותו דאי ממטי ליה נפיק ליה חוץ לד' אמות ונמנא מרוחק מעירובו ארבע אמות ולא יוכל להביא עירובו לראש המגדל אפילו לרבי כדפי' לעיל דמדה שצבות שפחות פחות מד' אמות דאסור אי נמי אינו עירוב כדפי' משום שנתנא שציתתו מתרחקת מד' אמות הראשונות ואין זה מקומו והוי אללו מיקר כל המגדל ממקומו הראשון ומעמידו חוץ לד' אמות דהשתא שציתתו בקרקעית המגדל שהיה בתחילה והואיל א' ושקיל ליה כוליה האי ודאי לא אמרו: **אין איכא כוואה ומתנא.** הא דלא פריך לעיל נמי הכי גבי אלן משום דאין דרך מתנא להיות גבי אלן יש לומר דהשתא דוקא פריך מכיון דלמר הוואיל ויכול לנטותו:

ועוד נראה לר"י דאף כשציתתו צרה"ר צריך להוליכו גם לרבי עד מקום שציתתו דמדה רבי שיש להחמיר בשבות שפחות מארבע אמותיו כמו שמודה בקנה גזור שמת יקטום משום דבקל יכא לידי איסור שבת דאורייתא וה"ה דצה"ר שבות נמי יש להחמיר וכי משני גזירה משום יו"ט אחר שבת כ"ו הוה מני לשני גזירין אטו כל שבת דעלמא דצמנה דוכתינן א' אחר גזירה יו"ט אטו שבת אלא דעדיפא למגור יו"ט אטו א"ר א"ג דבעלמא גזירין עירוב דמקלינן טפי לא הוה גזירין יו"ט אטו שבת: **גזיריה אמאי יו"ט שחל להיות אחר השבת.** והא דאמר לעיל א' גבי אלן כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות ולא גזרין משום יו"ט שחל להיות אחר השבת או לפני השבת דאו מצד אחד או משום דהתם היא גופא לא הווא אלל משום שבות ואינו איסור ליטלו אלל מדרבנן אלל הכא דצ"ט שחל להיות אחר השבת אי אפשר להוליכו משום איסור הולאה דאורייתא גזרי' שאר יו"ט אטו הא: **אין בראש המגדל למטה מעשרה אין עירובו עירוב.** פי' בןקנט' צלשון ראשון דלא מני למשקלי' מכרמלית ולאיחויי לראש המגדל ששבות שם דממטי ליה דרך אויר רה"ר לרה"י וקשה דלמאי אינו עירוב הא ליכא איסורא דאורייתא וכרבי אמאי מפריך דבר כי אי איכא כוואה ומתנא ה"ג אש"ג דבאגודו זידו איכא נמי איסורא דרבנן לכך נראה דלא הוי כרמלית אלא רה"ר כגון שהוא צטפה תשיעי ורבים מכתפין עליו או כחורי א' רה"ר דהוי כרה"ר וצ"ע דמי נמי הוי רה"ר אם ככה"ג הו מושיט הוואיל ואינו מושיט דרך קרקע רה"ר ואי לא הוי מושיט צ"ל דמייירי שאי אפשר להושיט מראש המגדל וליטול אלל דרך כוואה כנגד העירוב צריך להביאו לתוך המגדל ומשם יציאנו למקום שציתתו: **ה"ב** גמי נימא הווא"ר יבו"ד א"שמותו. נראה לר"י דקסבר הש"ס דמי נמי יטה ראש המגדל הוי שציתתו בראש המגדל כ"ז שאין ראש התחתון וז ממקומו דאם צמטה ראש המגדל שציתתו לעולם במקום שהיה ראשו בתחילה כשהיה זקוף דהיינו כנגד הראש התחתון א"כ מאי משני הכא במגדל ארוך עסקינן דאי ממטי ליה קא נפיק חוץ לד' אמות מה לנו במה שא"ל ראש העליון חוץ לד' אמות כיון שאין שציתתו שם אללא ודאי שציתתו לעולם א' בראש המגדל ולהכי במגדל ארוך אי אפשר לנטותו דאי ממטי ליה נפיק ליה חוץ לד' אמות ונמנא מרוחק מעירובו ארבע אמות ולא יוכל להביא עירובו לראש המגדל אפילו לרבי כדפי' לעיל דמדה שצבות שפחות פחות מד' אמות דאסור אי נמי אינו עירוב כדפי' משום שנתנא שציתתו מתרחקת מד' אמות הראשונות ואין זה מקומו והוי אללו מיקר כל המגדל ממקומו הראשון ומעמידו חוץ לד' אמות דהשתא שציתתו בקרקעית המגדל שהיה בתחילה והואיל א' ושקיל ליה כוליה האי ודאי לא אמרו: **אין איכא כוואה ומתנא.** הא דלא פריך לעיל נמי הכי גבי אלן משום דאין דרך מתנא להיות גבי אלן יש לומר דהשתא דוקא פריך מכיון דלמר הוואיל ויכול לנטותו:

ואין לומר דגייטי דכולי האי ודאי לא אמרינן הוואיל אי נמי

אמאי נימא כיון דכחל למיול ולאמטווי לעירובו אפי"ג דלא אזל ואמטויה כמאן דאזיל ואמטויה דמי ופריך ר' זירא גזירה משום יוס טוב אחר השבת שאינו יכול ליתך בעירובו בשבת לפיכך הצריכוהו דלא תהוי עירוב עד דאמטויה ליה. איתיביה נתכוון לשבות ברשות הרבים ונתן עירובו בכותל למעלה מעשרה טפחים אין עירובו עירוב, שהוא ברשות הרבים ועירובו ברשות היחיד, נתכוון לשבות בראש השוכך או בראש המגדל אם עירובו בכותל למעלה מעשרה הוא עירובו ברשות היחיד ועירובו ברשות הרבים. ואמאי שבות דהוא נמי עירובו עירובו שהרי הוא ברשות היחיד ועירובו ברשות הרבים. ואמאי את המגדל ולהביאו בתוך עשרה כמאן דאמטי דמי והוי הוא נמי ברשות הרבים הוא שבות, [ואמאי] קתני אין עירובו עירובו. ופריך ר' ירמיה הכא במגדל מסומר עסקינן דלא יכול למיטיה. רב פפא אמר אפילו תימא במגדל [שאין] מסומר, והכא במגדל ארוך עסקינן, דאי ממטי ליה נפיק חוץ לד' אמות, והרי אמרו המניח עירובו יש לו ד' אמות וכו'. ואסיקנא דלית ליה כוואה ומתנא לאיתווי עירוב גביה. נתנו בבור אפילו עמוק כ'. אמה הרי זה עירוב כו'.